

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 6C/106/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7505207239
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2014:7505207239.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v právnej veci žalobcov: 1. N. D., T.. XX.X.XXXX, H. H. XXX Z. X. D. D., T.. XX.XX.XXXX, H. H. XXX oboch zastúpených JUDr. Rudolfom Žiklom, advokátom so sídlom Tichá 18, Košice proti žalovaným: 1. D. M., T.Z.. XX.X.XXXX, H. H. XXX Z. X. J. M., T.. XX.XX.XXXX, H. H. XXX, obom zastúpeným JUDr. Ladislavom Šebőkcom, advokátom so sídlom Michalovská 43, Košice o zaplatenie 24.430,72 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 24.430,72 eura a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 24.430,72 eura od 31.7.2004 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalovaného úroku z omeškania žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy konania vo výške 1.221,54 eura titulom súdneho poplatku zo žalobného návrhu, vo výške 1.465,- eura titulom súdneho poplatku za odvolanie a vo výške 4.208,89 eura titulom trov právneho zastúpenia, všetko na účet zástupcu žalobcov JUDr. Rudolfa Žiklu, advokáta so sídlom Tichá 18, Košice do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia v 1. a 2. rade sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie 29.6.2005 domáhali voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 24.430,72 eura s 13 % úrokom z omeškania ročne od 30.7.2004 do zaplatenia titulom vrátenia pôžičky a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaným na základe zmluvy o pôžičke požičali sumu 736.000,- Sk teda 24.430,72 eura, napriek uplynutiu doby splatnosti im žalovaná čiastka zo strany žalovaných nebola vrátená, a všetky pokusy o mimosúdnu dohodu zostali bezvýsledné.

Žalovaní v 1. a 2. rade navrhli žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku ich vecnej pasívnej legitímácie v konaní, keďže žalobca v 1. rade požičal finančné prostriedky ich synovi H. M. a nie im, a z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o pôžičke, ktorá bola nejasná, neurčitá a urobená pod nátlakom.

Rozsudkom zo 7.11.2012 č.k. 6C/106/2005-144 Okresný súd Košice - okolie žalobu zamietol a žalobcom uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy právneho zastúpenia. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobcovia síce požičali žalovaným finančné prostriedky, ale nebolo možné ustáliť kedy a v akej výške. Vzhľadom k tomu, že pôžička je reálny kontrakt a dôkazné bremeno ohľadom odovzdania

peňazí znáša žalobca, žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno a súd ich žalobu v celom rozsahu zamietol.

Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením z 11.11.2013 č.k. 11Co/59/2013-173 vyššie citovaný rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je v časti jeho odôvodnenia nepreskúmateľný a prvostupňový súd tiež nesprávne ustálil dôkazné bremeno ohľadom reálneho odovzdania peňazí. Uložil súdu prvého stupňa opätovne vo veci rozhodnúť po vyhodnotení vykonaných dôkazov podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 132 a nasledujúcich O.s.p., vychádzajúc zo zásady, že dôkazné bremeno na preukázanie žalovanými tvrdenej skutočnosti, že neprevzali od žalobcov sumu 736.000,- Sk (24.430,72 eur), je na strane žalovaných.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov H. M. a Ž. M., oboznámením sa s listinnými dôkazmi a obsahom vyšetrovacieho spisu OR PZ Košice - okolie odboru skráteneho vyšetrovania Úradu justičnej a kriminálnej polície sp. zn.: ORP-1066/1-OSV-KS-2005 (ďalej len „vyšetrovací spis“) a zistil nasledovné:

Žalovaný v 1. rade v účastníckej výpovedi uviedol, že niekedy v období mesiacov 2- 3/1999 uzavrel so žalovanými v 1. a 2. rade písomnú zmluvu o pôžičke v tom znení, že žalovaní si od neho požičiavajú 500.000,- Sk, ktorú sumu sa zaväzujú vrátiť do 30.7.2003 (v priebehu konania následne uviedol, že splatnosť pôžičky bola dojednaná rok od jej poskytnutia a v trestnom konaní vypovedal, že splatnosť pôžičky nebola v zmluve dojednaná). Pôžičku poskytol žalovaným bezúročne, za účelom rozbehnutia podnikania ich syna H. M.. Sumu 500.000,- Sk vyplatil žalovaným v deň podpisu zmluvy u nich doma v kuchyni za prítomnosti syna žalovaných. Finančné prostriedky, ktoré požičal mal v hotovosti, aspoň ich prevažnú časť, pretože v tom období podnikal a mával obrat 4.000.000,- Sk ročne. Synovi žalovaných následne predal tovar, ktorý tento ďalej distribuoval. Fungovalo to 4,5 mesiaca, potom začal klesať na obrate a preto vyzval syna žalovaných, aby mu nepredaný tovar vrátil, že tento od neho odkúpi za cenu, za ktorú mu tovar predal a zároveň ho vyzval na vrátenie zostatku peňazí. Syn žalovaných mu vrátil tovar cca za 16.000,- Sk. Následne oslovil žalovaných s tým, že podnikanie ich syna je v deficite a požiadal ich o vrátenie zostatku pôžičky 480.000,- Sk. Žalovaní prisľúbili vrátiť požičanú sumu o rok. Lehotu na vrátenie pôžičky potom po dohode so žalovanými stále posúvali o rok až do roku 2003. Následne písomne vyzval žalovaných, a žalovaného v 1. rade aj osobne, na vrátenie sumy 480.000,- Sk. Žalovaný v 1. rade mu oznámil, že nastali problémy a požiadal ho o poskytnutie ďalšej pôžičky 250.000,-Sk s tým, že predá záhradu a tak pôžičku vráti. Dňa 30.7.2003 požičal žalovaným ešte sumu 250.000,- a žalovaní sa mu zaviazali vrátiť spolu 736.000,- Sk (z čoho suma prevyšujúca 250.000,- Sk bola zostatkom prvej pôžičky) do 30.7.2004, o čom spísali zmluvu o pôžičke, na ktorej boli podpisy žalovaných overené notárom. Sumu 250.000,- Sk vyplatil žalovaným dňa 30.7.2003 v hotovosti u nich doma a zároveň na ich dvore spálil zmluvu o pôžičke na sumu 500.000,- Sk. Žalovanú istinu s príslušenstvom mu žalovaní doposiaľ neuhradili. Synovi žalovaných H. M. žiadnu pôžičku neposkytol a tento mu pôžičku poskytnutú jeho rodičom nevrátil.

Žalobkyňa v 2. rade v účastníckej výpovedi uviedla, že žalobca v 1. rade, ktorý je jej manželom, požičal žalovaným peniaze, nakoľko syn žalovaných chcel obchodovať s cukrovinkami. Ona pri poskytnutí pôžičky prítomná nebola, pôžičku riešil manžel, ktorý jej povedal, že žalovaní peniaze vrátia keď predajú záhradu. Z listiny, ktorú jej predložil manžel zistila, že išlo o pôžičku 700.000,- Sk teda 23.235,74 eura. Bližšie sa k okolnostiam uzavretia zmluvy o pôžičke vyjadriť nevedela. Pred podaním žaloby na súd boli vzťahy medzi ňou, jej manželom a žalovanými dobré, navštevovali sa, oslavovali spoločne narodeniny, boli ako rodina.

Žalovaní v 1. a 2. rade v účastníckych výpovediach uviedli, že so žalobcami neuzavreli žiadnu zmluvu o pôžičke; žalobcovia im finančné prostriedky nepožičali. Žalobca v 1. rade poskytol pôžičku ich synovi H. M.. Z výpovede žalovaného v 1. rade bolo zistené, že syn nemal žiaden majetok, preto vrátenie pôžičky zobrali s manželkou na seba. Išlo o vrátenie sumy 150.000,- Sk teda 4.979,09 eura, ktorú žalobca v 1. rade postupne zvyšoval o úroky z omeškania. Listiny označené ako zmluvy o poskytnutí pôžičky podpisovali pod nátlakom. Žalobca sa im vyhrážal kukláčmi a tým, že im donesie hlavu ich syna na tácke.

Z výpovede svedka H. M., syna žalovaných v 1. a 2. rade, súd zistil, že nebol prítomný pri tom, že by žalobca odovzdával jeho rodičom nejaké peniaze titulom pôžičky. Žalobca jeho rodičom nikdy neposkytol pôžičku. On od marca 1999 podnikal ako živnostník s predmetom podnikania maloobchod a veľkoobchod. Predával cukrovinky a tovar bral od žalobcu. Fungovalo to tak, že žalobca mu prevzatý tovar písal na kartu a žalobcovi za tovar zaplatil až po tom, čo sa mu tovar podarilo predať. Podnikal tri mesiace. Následne sa mu pokazila dodávka, ktorou tovar prepravoval, a znehodnotila sa mu časť tovaru. Bolo to v máji 1999. Titulom nezaplatenej kúpnej ceny za tovar mu vznikol voči žalobcovi dlh cca vo výške 250.000,- Sk (8.298,48 eura). Do dohodnutej splatnosti časť dlhu vrátil a žalobcovi zostal dlžný sumu 120.000,- Sk (3.983,27 eura). Z pôžičky od Slovenskej sporiteľne žalobcovi svoj dlh splatil v roku 2004, a to v 8/2004 sumu 150.000,- Sk (4.979,09 eura) a v 9/2004 sumu 50.000,- Sk (1.659,70 eura), z čoho 80.000,- Sk (2.655,51 eura) boli úroky za 4,5 roka. Peniaze vyplatil žalobcovi v hotovosti, prvú splátku u seba doma za prítomnosti svojej manželky a druhú splátku pri vstupnej bránke domu žalobcu. Žalobca mu odmietol vydať potvrdenie o zaplatení. Peniaze žalobcovi vrátil, pretože žalobca ho opakovane vyzýval na vrátenie dlhu, dvakrát sa mu aj vyhrážal, čo sa ťažko dokazuje. Žalobca sa mu vyhrážal likvidáciou rodiny a vyhrážal sa aj jeho rodičom, ktorí to zle psychicky znášali.

Z výpisu zo sporozírového účtu H. M. č. 0530727610/0900 v Slovenskej sporiteľni a.s. z 31.7.2004 bolo zistené, že dňa 1.7.2004 bol na účet vložený bezhotovostný vklad 250.000,- Sk titulom čerpania úveru; dňa 1.7.2004 bol z účtu realizovaný výber hotovosti 6.000,- Sk a dňa 6.7.2004 výber hotovosti 150.000,- Sk.

Zo živnostenského registra SR bolo zistené, že H. M. podniká ako živnostník od 1.4.1999.

Z výpovede svedkyne Ž. M., nevesty žalovaných v 1. a 2. rade a manželky ich syna H. M., súd zistil, že bola prítomná pri odovzdaní sumy 150.000,- Sk jej manželom žalobcovi. Stalo sa tak v dome svokrovcov asi mesiac po tom čo z banky zobrali pôžičku, v roku 2004.

Z vyšetrovacieho spisu OR PZ Košice - okolie odboru skráteného vyšetrovania Úradu justičnej a kriminálnej polície sp. zn.: ORP-1066/1-OSV-KS-2005 súd zistil, že žalovaní v 1. a 2. rade a H. M. podali dňa 22.6.2005 trestné oznámenie, na základe ktorého Okresné riaditeľstvo policajného zboru Košice - okolie, odbor skráteného vyšetrovania uznesením z 22.6.2005 začalo trestné stíhanie vo veci trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 Trestného zákona, lebo zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že v dobe od začiatku roka 1999 do 29.5.2005 v obci H. došlo k vydieraniu H. M., D. M. Z. J. M. U. ak, že pod hrozbou násillia bolo od nich požadované splatenie finančného dlhu. Uznesením Okresnej prokuratúry Košice - okolie z 8.9.2005 sp. zn. 1Pv/569/05 právoplatným 23.9.2005 bolo trestné stíhanie vedené vo veci trestného činu vydierania, ktorého sa mal dopustiť Ján D., zastavené, pretože bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo. Vo svojich výpovediach pred policajným orgánom dňa 1.8.2005 žalovaní a ich syn H. M. výslovne uviedli, že pokiaľ sa im žalobca v 1. rade v období od roku 1999 do 22.6.2005 vyhrážal fyzickou ujmou na zdraví, vyhrážky sa počas celej doby nenaplnili a z týchto vyhrážok nemali strach.

Z jednostranného písomného právneho úkonu žalovaných označeného ako „Zmluva o pôžičke“ z 30.7.2003 súd zistil, že žalovaní svojimi podpismi overenými 4.8.2003 u notára, potvrdili, že žalobcovia im dňa 30.7.2003 zapožičali finančnú hotovosť 736.000,- Sk (24.430,72 eura). Dlžnú sumu sa zaviazali vrátiť do 30.7. 2004 jednorázovo v hotovosti. V prípade nedodržania termínu splatnosti sa zaviazali zaplatiť penále 200,- Sk (6,64 eura) denne.

Z jednostranného písomného právneho úkonu žalovaných označeného ako „Zmluva o zapožičaní finančnej hotovosti“ z 1.8.2000 súd zistil, že žalovaní svojimi podpismi potvrdili, že dňa 1.8.2000 si požičali sumu 190.236,- Sk (6.314,68 eura) od žalobcu. Zapožičanú sumu sa zaviazali vrátiť ku dňu 30.11.2000. V prípade nedodržania termínu splatnosti sa zaviazali zaplatiť penále vo výške 500,- Sk (16,60 eura) za každý deň omeškania.

Zo zmluvy o zapožičaní finančnej hotovosti uzavretej medzi žalovanými ako dlžníkmi a žalobcom v 1. rade ako veriteľom dňa 30.1.2001 v písomnej forme vyplýva, že žalovaní podpismi zmluvy potvrdili zapožičanie si sumy 306.000,- Sk (10.157,34 eura) od žalobcu v 1. rade, ktorú sa zaviazali vrátiť do 31.12.2001 a v prípade nedodržania termínu splatnosti sa zaviazali zaplatiť penále 500,- Sk (16,60 eura) za každý deň omeškania. Medzi strojom písaným textom zmluvy a dátumom s podpismi zmluvných strán je perom z modrou náplňou odlišnou od odtieňa modrého pera, ktorou zmluvné strany zmluvu dopísali, rukou dopísaný text v tom znení, že dňa 9.12.2002 dohodnutá suma nebola vrátená a bola zvýšená na sumu 580.000,- Sk (19.252,47 eura) podpísaný žalovaným v 1. rade. Z výpovedí žalovaných a žalobcu súd zistil, že podpisy na zmluve sú ich vlastnoručnými podpismi. Z výpovede žalobcu bolo zistené, že rukou písaný text napísal on a podpísal ho, ale bolo to tak, že ako prvý bol na listine napísaný rukou písaný text, ktorý sa netýka zmluvného vzťahu medzi ním a žalovanými, a následne žalovaní účelovo na listinu, ktorú mu odcudzili, dopísali ostatný text.

Z nedatovaného písomného potvrdenia H. M. vyplýva, že si dňa 1.6.1999 požičal od žalobcu v 1. rade sumu 242.750,- Sk teda 8.057,82 eura, ktoré sa zaväzuje vrátiť do 1.7.1999 a v prípade omeškania zaplatiť penále 0,07% denne z dlžnej čiastky. Z výpovede svedka H. M. bolo zistené, že potvrdenia napísal vlastnoručne a text kvitancie mu diktoval žalobca v 1. rade. Na druhej strane potvrdenia boli uvedené údaje: 1.6.1999 suma 200.000,- Sk, 9.6.1999 suma 39.747,70 Sk, 22.6.1999 suma 30.000,- Sk, 1.7.1999 suma 203.400,- Sk, 31.8.1999 suma 206.400,- Sk, 7.8.1999 suma 165.464,- Sk, 14.8.1999 suma 147.118,- Sk a 21.8.1999 suma 118.589,- Sk. Ide o zostatky jeho dlhu za tovar voči žalobcovi v 1. rade. Z výpovede žalobcu v 1. rade bolo zistené, že podpisy príjemcu na tejto listine sú jeho podpismi a tiež dátumy a peňažné sumy v Slovenských korunách písal on. Nevie však čo sú to za počty.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, čo znamená, že k jej platnému uzavretiu zákon vyžaduje nielen dohodu strán o predmete pôžičky, ktorým môžu byť veci druhovo určené t.j. veci zastupiteľné, ale i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky (v posudzovanej veci peňazí) veriteľom dlžníkovi. Pre platnosť zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje osobitná forma; možno ju uzavrieť aj ústne alebo konkludentným prejavom. Pokiaľ doba vrátenia pôžičky (splnenia dlhu) nie je dohodnutá, dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal (§ 563 Obč. zák.).

Žalobcovia v konaní tvrdili, že žalobcom bezúročne požičali peniaze v žalovanej sume, a to 500.000,- Sk (16.596,96 eur) v období 2-3/1999 na rozbehnutie podnikania ich syna a následne 250.000,- Sk (8.298,48 eur) v 7/2003, s dohodnutou lehotou splatnosti do 30.7.2004.

Žalovaní uvedené popreli tvrdiac, že žalobca požičal peniaze nie im ale ich synovi na podnikanie, splatenie synovej pôžičky zobrali na seba, avšak žalobca pôžičku opakovane zvyšoval o penále.

Účastníci majú okrem povinnosti tvrdenia aj dôkaznú povinnosť, teda povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Žalobcovia uzavretie zmluvy o pôžičke, odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) žalovaným a dobu splatnosti pôžičky preukázali účastníckou výpoveďou žalobcu a jednostranným písomným prehlásením žalovaných z 30.7.2003 označeným ako „Zmluva o pôžičke“, ktoré je podľa svojho obsahu jednostranným prehlásením žalovaných ako dlžníkov o uzavretí zmluvy o pôžičke, v ktorom žalovaní potvrdili, že si zapožičali od žalobcov finančnú hotovosť 736.000,- Sk (24.430,72 eura) a dlžnú sumu sa zaviazali vrátiť do 30.7.2004, pričom pravosť podpisov žalovaných na tomto prehlásení je úradne osvedčená notárom 4.8.2003.

Podľa právneho názoru vysloveného vo veci Krajským súdom v Košiciach, ktorým je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.), dôkazné bremeno na preukázanie žalovanými tvrdenej skutočnosti, že neprevzali od žalobcov sumu 736.000,- Sk (24.430,72 eura) je na strane žalovaných. Opačný výklad by viedol k závažnému narušeniu princípu istoty vo vzťahoch veriteľov a dlžníkov, keď nároky veriteľov, hoci aj vychádzajúce zo zmlúv, či prehlásení s podpismi dlžníkov úradne overenými, by mohli byť jednoducho popierané a ľarcha dôkazného bremena preukázania faktického odovzdania peňazí by nedôvodne bola prenášaná jednostranne na veriteľov.

Žalovaní v konaní neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali tvrdenie, že od žalobcov neprevzali sumu 736.000,- Sk (24.430,72 eura) titulom pôžičky.

Pokiaľ žalovaní tvrdili, že vyhlásenie zo dňa 30.7.2003 podpísali v tiesni, pod psychickým a fyzickým nátlakom žalobcu, predmetné tvrdenie v konaní nebolo vykonaným dokazovaním preukázané a súd ho považoval za účelové. Právny úkon nie je urobený slobodne, ak účastník koná pod nedovoleným nátlakom zo strany druhého účastníka alebo aj zo strany tretej osoby, ak o tom druhý účastník vedel a aj to využil. Takýmto nátlakom môže byť priame fyzické donútenie alebo bezprávná vyhrážka. Bezprávná (protiprávná) vyhrážka je psychické donútenie takej intenzity, že vzbudzuje dôvodný strach u konajúceho účastníka.

Dňa 1.8.2005 žalovaní a ich syn H. M. výslovne uviedli pred orgánom činným v trestnom konaní, že pokiaľ sa im žalobca v období od roku 1999 do 22.6.2005 vyhrážal fyzickou ujmu na zdraví, vyhrážky sa počas celej doby nenaplnili a z týchto vyhrážok nemali strach (zhora uvedený vyšetrovací spis, zápisnica o výsluchu z 1.8.2005) .

Čo sa týka tvrdenia žalovaných, že žalobcovia im žiadnu pôžičku neposkytli, ale žalobca mal pohľadávku voči ich synovi, ktorý nemal žiadny majetok, preto vrátenie dlžnej sumy zobrali na seba a žalobca zvyšoval dlžnú sumu o úroky z omeškania označené ako penále, z výpovede svedka H. M. , výpovede žalobcu a zo Živnostenského registra SR mal súd preukázané, že syn žalovaných H. M. podnikal ako živnostník od 1.4.1999 a obchodoval so žalobcom. Z predmetného obchodného vzťahu mu vznikol voči žalobcovi dlh titulom nezaplatené ceny tovaru, s ktorým sa dostal do omeškania. Išlo o záväzok syna žalovaných, ktorý si splnil z prostriedkov získaných úverom od Slovenskej sporiteľne. Išlo teda o záväzok syna žalovaných odlišný od záväzku žalovaných titulom pôžičky.

Uzavretie zmluvy o pôžičke medzi synom žalovaných H. M. a žalovanými v konaní preukázané nebolo.

Pokiaľ žalovaní na preukázanie tvrdenia, že žalobca len zvyšoval svoju pohľadávku voči ich synovi o penále a z dôvodu insolventnosti ich syna žiadal zábezpeku z ich strany, predložili svoje písomné prehlásenie z 1.8.2000, v ktorom je uvedené, že dňa 1.8.2000 si požičali od žalobcu 190.236,- Sk (6.314,68 eura) s lehotou splatnosti do 30.11.2000, ide o listinu, ktorá je jednostranným úkonom žalovaných, podpísaným výlučne žalovanými, pričom skutočnosti uvedené v predmetnom vyhlásení žalovaní inak neosvedčili a žalobca ich poprel. Vzhľadom k uvedenému sa námietka žalobcu o účelnom vyhotovení prehlásenia javí ako dôvodná. Čo sa týka listinného dôkazu predloženého žalovanými označeného ako zmluva o zapožičaní finančnej hotovosti v sume 306.000,- Sk (10.157,34 eura) z 30.1.2001 podpísaného žalobcom a žalovanými, ktorého súčasťou je aj jednostranné vyhlásenie žalobcu z 9.12.2002, že žalovaní mu dňa 9.12.2002 dohodnutú sumu nevrátili a nevrátená suma bola zvýšená na 580.000,- Sk (19.252,47 eura) súd uveril žalobcovi, že strojom písaný text listiny označený ak zmluva o zapožičaní finančnej hotovosti dodatočne dopísali žalovaní na jeho jednostranný písomný prejav, nakoľko jeho výpoveď je v tomto smere podporovaná skutočnosťou, že výška dlžnej sumy uvedená v jednostrannom vyhlásení žalobcu korešponduje s tvrdením žalobcu s poskytnutí pôžičky vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 eura).

Výpoveď svedka H. M. ohľadom tvrdenia, že žalobcovia neposkytli žalovaným žiadnu pôžičku a on nebol prítomný pri odovzdaní peňazí žalobcom žalovaným v mieste bydliska žalovaných súd považoval za nedôveryhodnú s poukazom na jeho blízky príbuzenský vzťah k žalovaným (syn).

Súd teda uveril žalobcom, že v súvislosti s rozbehnutím podnikania syna žalovaných, poskytli žalovaným pôžičku 500.000,- Sk (16.596,96 eura) v mesiaci 2 alebo 3/1999 a následne 250.000,- Sk (8.298,48 eura) v mesiaci 7/2003, nakoľko výpoveď žalobcov je v tomto smere podporovaná písomným prehlásením žalovaných o uzavretí zmluvy o pôžičke z 30.7.2003, skutočnosťou, že syn žalovaných H. M. začal podnikat' v mesiaci 4/1999, potreboval finančné prostriedky na „rozbehnutie podnikania“, syn žalovaných bol nemajetný, žalovaní boli a sú vlastníkami rodinného domu a pozemkov v k.ú. H., v čase uzavretia prvej zmluvy o pôžičke boli žalobcovia a žalovaní v blízkom priateľskom vzťahu, v rámci plánovaného podnikania mal syn žalovaných obchodovať so žalobcom, nakoľko však podnikanie syna žalovaných bolo krátkodobé a neprinieslo očakávaný zisk, žalovaní nedisponovali finančnými prostriedkami na vrátenie poskytnutej pôžičky.

Žalovaní napriek uplynutiu lehoty splatnosti doposiaľ nevrátili žalobcom časť požičanej sumy 736.000,- Sk teda 24.430,72 eura. Preto súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcom nesplatený zostatok pôžičky 24.430,72 eura, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.).

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 10a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.1.2013, ak došlo k omeškaniu pred 1. januárom 2009, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných do 31. decembra 2008.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008 výška úrokov z omeškania je dvojnásobok základnej úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaní sa dostali do omeškania s vrátením peňažnej pôžičky dňom nasledujúcim po jej splatnosti (30.7.2004) teda od 31.7.2004. Preto súd podľa vyššie citovaných ustanovení uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 24.430,72 eura od 31.7.2004 do zaplattenia, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Priznaný úrok z omeškania je dvojnásobkom základnej úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (2 x 4,50 %).

V prevyšujúcej časti žalovaného úroku z omeškania súd návrh zamietol, pretože horná hranica úrokov z omeškania je kogentne stanovená vyššie citovanými zák. ust. a jej prekročenie nie je prípustné, a do omeškania s plnením sa žalovaní dostali až dňom nasledujúcim po splatnosti pôžičky.

Žalobcovia žiadali priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 4.525,18 eura za 11 úkonov právnej pomoci (prevzatie veci, podanie žaloby, 8 x účasť na súdnych pojednávaniach, podanie odvolania) á 403,34 eura / úkon + 8,04 eura režijný paušál/úkon na účet ich právneho zástupcu.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p. aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobcom, ktorí mali neúspech v pomerne nepatrnej časti žalovaného úroku z omeškania, súd podľa vyššie citovaného ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p. priznal voči neúspešným žalovaným náhradu účelne vynaložených trov konania, a to: 1/ náhradu zaplateného súdneho poplatku zo žalobného návrhu 1221,54 eura , 2/ náhradu zaplateného súdneho poplatku za odvolanie 1.465,- eur a 3/ náhradu trov právneho zastúpenia advokátom 4.208,89 eura pozostávajúcu z odmeny za 11 uskutočnených úkonov právnej služby, a to 10 x 403,34 eura / úkon za úkony: prevzatie a príprava zastúpenia 20.6.2005, podanie žaloby na súd 29.6.2005, zastúpenie na pojednávaniach 17.3.2006, 5.5.2006, 6.6.2012, 11.7.2012, 27.8.2012, 17.10.2012 a 12.3.2014, podanie odvolania 13.11.2012 a 100,83 eura za zastúpenie na pojednávaní 7.11.2012, na ktorom sa iba vyhlásilo rozhodnutie, a z náhrady hotových výdavkov vo výške režijného paušálu 2 x 4,98 eura, 2 x 5,44 eura, 6 x 7,63 eura a 1 x 8,04 eura podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b), c) , ods. 5 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení a § 14 ods. 1 písm. a), c), d) citovanej vyhlášky v znení účinnom do 31.5.2009, tak ako je uvedené vo výroku III. tohto rozsudku.

Žalobcom nebola priznaná náhrada odmeny ich zástupcu prevyšujúca 1 základnej sadzby tarifnej odmeny za zastúpenie na verejnom vyhlásení rozsudku 7.11.2012 s poukazom na § 14 ods. 5 písm. b) citovanej vyhlášky v platnom znení a náhrada hotových výdavkov prevyšujúca hore uvedený priznaný režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 1/100 výpočtového základu za priznané úkony právnej služby vykonané v kal. rokoch 2005, 2006, 2012 a 2014.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, datovania a podpisu odvolateľa, uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.